

Mumvè'nè à yèto Nwì gu ntònze bæ ntòbu.

Mvèk ànə nze nə à ka co wù fəsə ja'a nà'
bə yusə mok yeŋ.

À lok nzeŋgòŋ nə ndzəp nə cəco fana
mandzəm ye fò pwe'.

Fana Yòŋsè nè Nwì gi mumvwe' ndzəp nə. Nwì fa
lùk mòk. Yi duk də,

“Mù dzəm də mareŋ rɛɛŋ.” Mareŋ nə yeto ŋgò rɛɛŋ.

Nwì ànə kùk mareŋ nə, nə duk də, “Nà'a bəboŋ.”

Nwì ànə gapsə fis mareŋ bæ mandzəm. Yi ànə to
mareŋ nə də nùmbu. Nə to mandzəm nə də
ndzəm. Ndzəm mo'fis à càa, zəzòŋ və. Yà'a
mvè'nè nùmbu nè mantombi à lèə.

Mumvè'nè Nwì à gu ntòbu nə.

Nwì à duk də, “Mù dzəm də ndùu və
mùtsətsə'rèə ndzəp. Mù dzəm də nà'a gapsə
ndzəp nə bòp ba.” Yà' à fàk sè' mvè'è yi à duk
sə.

Nwì ànə gu ndù mùtsətsə'rèə ndzəp.

Ndù nə gapsə ndzəp nə, də ŋga ndzəp
mòok ye mabu ŋga mòok ye sə nze.

Nwì to ndù nə də ntòbu. Ndzəm mòk
à càa, zəzòŋ və, yà'a mvè'nè nùmbu nè
ba à lèə.

Fana Nwì duk dè, “Mù dzəm dè ndzəp sè sè nze sè pwe’ vè mvwe’ mò’fis ŋga ncàha yəhə.” Yà’ ànə fak sè’ mvè’nè yi à duk sè. Nwì ànə to ncà’ nə dè ’nze’. Yi à to ndzəp nə dè ’təm’.

Nwì à kùk ja’a nze nə. Yi à kùk ja’a tèm nə. Fana yi duk dè, “Yà’a bəboŋ!”

Mvè’nè Nwì à gù mbii bum bə tɛ

Nwì a duk sèmok dè, “Mù dzəm dè mbii bum bə tɛ pwe’ kuk məmve’ nze nə. Mù dzəm dè mbii bum sè tse’ ŋgwì. Mù dzəm dè tɛ sè tse’ nto’.” Fana yà’ à fàk sè’ mvè’nè yi a duk sè. Nsàap mbii bum bə tɛ à kùk mɛ tu nze anə ŋkùəŋ.

Mbii bum sè pwe’ à tse’ ŋgwii yawo. Tɛ sè pwe’ à tse’ nto’o yawo. Nwì à kùk ja’a mbii bum sè bə tɛ sè. Fana yi duk dè, “Yà’a bəboŋ!” Ndzəm mòk à cà sè’, fana zəzòŋ vè. Yà’a mvè’nè nùmbu nè tɛ’ nə à lèə.

Məmve’nè Nwì à gù nùm bə ŋwə

Nwì à duk fe’ lə sèmok dè, “Mù dzəm dè mareŋ sè ghaŋ ba sè rēŋ mɛbu. Mù dzəm dè wo sè fa nze nə mareŋ. Wo nə gapsə fis maràŋ bə ndzəmè. Wo nə niŋ lùum sè, bə nùumbu sè bə nsàp, nə ye lùumŋgòŋ sè wèŋ. Fana yà’ ànə fak sè mvè’nè yi à duk sè.

Nwì ànə gɛ num bə ŋwə sè.

Yi à gù dè nùm nə sè rēŋ nè maràŋ, nə gù dè ŋwə nə sè sa nè ndzəmè. Yi à gù ŋkùŋkàŋ wèŋ sè’. Yi à tes nùm bə ŋwə nə, nə ye ŋkùŋkàŋ sè mɛbu.

Yi à gù yà' dè yà'a rɛɛŋ sənə nzeŋgòn nə. Yi gu yà' dè yà'a rɛɛŋ nè maràŋ nə ye nè ndzəmè. Yi gu yà' ŋgò gàpsə marɛŋ bə ndzəm. Nwì à kùk nùm nə kùk ŋwə nə ye ŋkèŋkàaŋ sə. Nə duk dè, “A bəboŋ.” Ndzəm à càa zəzòn və. Yàa məm̀vè'nè nùmbu nè kwè nə à lèə.

Mvè'nè Nwì à gù bum mok sè yà' tse' lùŋ sè'.

Nwì a duk fe'lə səmok dè, yi dzəm dè fuk ŋkùuŋntèɛŋ gi sə mvwe' ndzəp sè ghaŋ, yi duk dè swiŋ ŋkùuŋntèɛŋ dzòŋ mabu. Nwì gu naamndzəp sè ghaŋ. Yi gu nsaap fuk zəzok nduk, nə gu nsaap swiŋ zəzok sè nduk, Nwì à kùk swiŋ sè mabu, nə kùk fuk nə ye nàamndzəp. Nə duk dè, “A bəboŋ.”

Nwì à gù nəmsə fa wo kəkək dè, “Wu nə rwişə ndzəp bə fuk ŋkùuŋntèŋ nə rwişə nze bə swiŋ nduk.” Ndzəm mòk à càa, nà zəzòn mòk və bwi. Yà'a m̀vè'nè nùmbu nè tàŋ nə à lèə.

Nwì à duk sè' dè yi dzəm dè nàam sè fò pwe'fo' gi sə nzeŋgòn anə. Yà' ànə fak sè' məm̀vè'nè yi à duk sə. Nwì à gù nàamŋgaŋ sè fò pwe' nə gu nàam sè yà'a sə cum bə bwìŋ. Yi gu nsàap nam zəzok, sè ghaŋ nə ye sè jo nduk. Nwì kùk ja'a nàam sə. Nə duk dè, “A bəboŋ.”

Mvè'nè Nwì à gù ñwèmbam bè ñwàñwèñ

Nwì à duk dè, “A gu bùu mok. Wo nè ye co vès. Wo nè ye ñkum bohò fuk nè ye swiñ. Wo nè ye ñkum bohò nàam ñgañ nè ye nàam lak. Wo nè ye ñkum bohò nàam sè jo nè ye sè ghañ.

Fana Nwì gu bwìñ. Yi à gù yà' co ni' ye. Yi à gù ñwèmbam nè gu ñwàñwèñ. Yi a kà' yà'wèñ dè, “Wèñ nè tse' bweñ ñkùñ. Fana bwe yàwo nè tse' bweñ sè' ñkùñ, nè cum fò pwe' mənə nze nè. Wo nè ye ñkum mənə nze nè.”

Nwì tsok fa wo dè, “Mù sè nòñsə weñ dè wèñ sè kùk fuk sè sè ndzəpè sè, bè swiñ sè mubu.

Mù sè nòñsə weñ sè' dè wèñ sè kùk nàam sè sè nzeñgòñ sè pwe'.” Fana Nwì tsok fa bùu sè

dè, “Mù, sè fa weñ mbii bum pwe'fo' bè tɛ sè pwe' sè yà'a zəmgè nto'. Yà' pwe'fo' nè tse'

ñgwii yàwo. Yà'a nè ye bohò wèñ zuzɛ. Mù à gù ñgañ nè ye mbii bum sè yà' sè top pwe'fo' sè'.

Yè'sə zuzɛ bohò swiñ sè bè nàam sè.” Yi ànə cep ve'nə, yà' fak sè' mvè'nè yi à duk sè.

Fana Nwì à kùk ja'a bum sè yi à gùu sè pwe'fo'.

Yi à duk dè, “Yà'a bèboñ!” Ndzəm mòk à cà sè' zəzòñ vè. Yà'a mvè'nè nùmbu nè ntùñfu nè à lèə.

Nùmbu nè bæ nsàp.

Nwì à gù mèsə ntònze nè bæ ntòbu nè bæ bum sè yà' tse' sə pwe'. Nùmbu nè sàmba à kè dzèeŋ, yi teŋsə ŋgò fàak. Fana Nwì duk də, "Mɛ nè kà fàk bæ nùmbu nè sàmba ènə fak! Fana nùmbu nè sàmba ènə nè ye nùmbu mòk nè bæ nsàp bohò mù. Mɛ nè tse' nà' mok mù." Fana yà'a mvəəsə nzeŋgòŋ nè à yèto.

Mɛmvə'nə Nzeŋgòŋ À Yèto

How the World Began

Yamba Language Committee

Republic of Cameroon

1994